2. Sagsøgeren idømmes sagens omkostninger.

Lecourt Kutscher Donner

Mertens de Wilmars Sørensen Mackenzie Stuart O'Keeffe

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg, den 27. januar 1976.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J.-P. WARNER FREMSAT DEN 17. DECEMBER 1975 [1]

Høje Ret.

I denne sag kræver sagsøger, I.B.C. Importazione Bestiame Carni s.r.l., der driver forretning i Trieste som importør af kød, erstatning af Kommissionen i henhold til EØF-traktatens artikel 178 og 215, stk. 2 under henvisning til, at sagsøger ved indførsler af 3. marts 1973, 27. april 1973 og 10. august 1973 (første og tredje gang af levende hornkvæg fra Ungarn og anden gang af oksekødbagfjedringer fra Jugoslavien) var blevet pålagt for høje importafgifter på grund af de italienske toldmyndigheders anvendelse af en lovgivning, der efter sagsøgerens opfattelse var ulovligt vedtaget af Kommissionen, der havde fastsat eller villet fastsætte nedsættelser af monetære udligningsbeløb for handel med okser og kalve.

Under skriftvekslingen var der nogen usikkerhed om størrelsen af det beløb, som sagsøger krævede i erstatning. Genem det svar, som sagsøger gav på et spørgsmål fra Domstolen ved afslutningen af skriftvekslingen, synes det imidlertid nu afklaret, at beløbet er på 320 729 lire, som parterne er enige om er den totale sum, som sagsøger blev afkrævet for meget, såfremt han har ret i sin påstand.

Domstolen vil huske, at monetære udligningsbeløb (fremover kaldet »m.u.b.«) blev indført ved Rådets forordning (EØF) nr. 974/71 af 12. maj 1971 på grund af udvidelsen af grænserne for udsvinget i nogle af medlemsstaternes valutaer.

Artikel 1 (1) i denne forordning, der er ændret ved artikel 2 i Rådets forordning (EØF) nr. 509/73 af 22. februar 1973, bestemmer, at en medlemsstat, hvis valuta opad har overskredet den grænse for udsving, som er tilladt ved den internationale ordning, der var gældende den 12. maj 1971, skal opkræve m.u.b. ved import og yde dem ved eksport af land-

1 – Oversat fra engelsk.

brugsprodukter, og at en medlemsstat, hvis valuta omvendt har overskredet den tilladte grænse for udsving nedad, skal opkræve m.u.b. ved eksport og yde dem ved import af sådanne produkter. Italien er naturligvis et land, hvis valuta er faldet, og det yder derfor m.u.b. ved import.

Ved artikel 3 i forordning nr. 509/73 blev der i forordning nr. 974/71 indføjet en ny artikel 4 a, der, for så vidt angår den foreliggende sag, lyder:

» 1. I samhandelen ved tredjelande ... trækkes de udligningsbeløb, der ydes ved indførsel, fra importbelastningen ...

2. I samhandelen mellem medlemsstaterne og med tredjelande kan de på grund af en nedskrivning af den pågældende valuta gældende udligningsbeløb ikke være højere end indførselsomkostningerne ved indførsel fra tredjelande.
Dog kan Rådet efter forslag fra Kommissionen og ifølge den i artikel 43, stk. 2 i traktaten fastsatte afstemningsprocedure i visse undtagelsestilfælde bestemme, at 1. led ikke finder anvendelse.« (EFT L 50 af 23. 2. 1973)

Artikel 6 i forordning nr. 974/71 bestemmer, at der skal vedtages detaljerede regler til gennemførelse af denne forordning i henhold til den »forvaltningskomitéprocedure«, der er fastsat i hver af forordningerne om de fælles markedsordninger for landbrugsvarer. Domstolen vil huske, at Kommissionen i henhold til denne procedure er beføjet til at træffe forholdsregler med øjeblikkelig virkning, der kan ændres af Rådet, hvis de ikke er i overensstemmelse med opfattelsen hos den pågældende forvaltningskomité.

Artikel 7 i forordning nr. 974/71, der er erstattet af artikel 2 i Rådets forordning nr. 2746/72 af 19. december 1972 bestemmer blandt andet at:

»... hvad angår finansieringen af den fælles landbrugspolitik, [betragtes] de udligningsbeløb, der ydes i samhandelen med tredjelande, som en del af restitutionerne ved eksport til tredjelande« (EFT specialudgave 1972, 28. 12., s. 20; org. ref. JO L 291 af 28. 11. 1972).

Det betyder, at betalingen af sådanne beløb eventuelt kan komme til at påhvile Den europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget.

Så meget om den lovgivning fra Rådet, der er af relevans i den foreliggende sag.

Det var gennem vedtagelsen af forordning (EØF) nr. 1013/71 af 17. maj 1971, der indeholdt detaljerede regler for anvendelsen af forordning (EØF) nr. 974/71, at Kommissionen for første gang gjorde brug af den beføjelse, der var tillagt den ved artikel 6 i forordning nr. 974/71. Forordning nr. 1013/71 blev dernæst ændret ikke færre end seks gange. Der er imidlertid ikke noget i den foreliggende sag, der berører dens bestemmelser eller nogle af de forordninger, der ændrer den.

Den 1. marts 1973 vedtog Kommissionen forordning (EØF) nr. 648/73, på ny med hjemmel, eller med påstået hjemmel i den beføjelse, der var tillagt den ved artikel 6 i forordning nr. 974/71. Dette betød to ting, der er af relevans i denne forbindelse. For det første blev bestemmelserne i forordning nr. 1013/71 ophævet og erstattet af en konsolideret udgave. For det andet blev der ved artikel 6 indført bestemmelser, men henblik på gennemførelsen af stk. 2 i den nye artikel 4 a i forordning nr. 974/71. Artikel 6 i forordning nr. 648/74 lyder som følger:

« 1. Med henblik på anvendelsen af artikel 4 a, stk. 2 i forordning (EØF) nr. 974/71 fastsætter Kommissionen de beløb, med hvilke de monetære udligningsbeløb skal nedsættes.

2. De beløb, der skal fratrækkes, og som er fastsat i henhold til stk. 1, ændres periodisk, når udsvingere i belastningen ved indførsel fra tredjelande gør det nødvendigt.« (EFT L 64 af 9. 3. 1973).

Artikel 17 i forordning nr. 648/73 lød som følger:

»Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende.*

Dog har de beløb, der er en følge af dens anvendelse, gyldighed fra den 26. februar 1973.« (EFT L 64 af 9. 3. 1973).

Forordningen blev offentliggjort i Tidende den 9. marts 1973.

Samme dag blev forordning (EØF) nr. 649/73 offentliggjort i Tidende; denne var også blevet vedtaget af Kommissionen den 1. marts 1973, og den fastsatte, eller skulle fastsætte de m.u.b., der skulle anvendes i en periode med begyndelsestidspunkt den 26. februar 1973: artikel 3 i denne forordning var identisk med artikel 17 i forordning nr. 648/73.

Den 23. marts 1973 vedtog Kommissionen forordning (EØF) nr. 905/73 der i medfør af artikel 6 i forordning nr. 648/73, fastsatte eller skulle fastsætte de beløb, hvormed de m.u.b., der var fastsat i forordning nr. 649/73, skulle justeres med henblik på at gennemføre artikel 4 a, stk. 2 i forordning nr. 974/71. Forordning nr. 905/73 skulle træde i kraft på dagen for dens offentliggørelse i Tidende, nemlig den 7. april 1973, men de beløb, der var fastsat, skulle være anvendelige fra den 26. februar 1973.

Domstolen vil huske, at den første af de tre indførsler i den foreliggende sag blev gennemført af sagsøger den 3. marts 1973, dvs. før forordningerne nr. 648/73, 649/73 og 905/73 trådte i kraft, men efter den dato (26. februar 1973), fra hvilken m.u.b. og disses justeringer i henhold til de nævnte forordninger skulle anvendes.

Den første indførsel bestod, som jeg har sagt, af levende kvæg fra Ungarn. På det tidspunkt var den eneste afgift, der blev pålagt en sådan import, en værditold på 8 %. Den i forordning nr. 649/73 fastsatte m.u.b. var på 46,70 lire pr. kg, medens den i forordning nr. 905/73 fastsatte nedsættelse af m.u.b. var på 5,45 lire pr. kg.

Den totale værdi af det importerede kvæg udgjorde 11 292 260 lire. Den opkrævede told på 8 % udgjorde 903 380 lire.

Kvægets samlede vægt var på 17 085 kg. Herfor var m.u.b. på 46,70 lire pr. kg, eller 797 869 lire.

Såfremt der ikke var blevet taget hensyn til den i forordning nr. 905/73 fastsatte nedsættelse, ville de m.u.b. på 797 869 lire i henhold til artikel 4 a, stk. 1 i forordning nr. 974/71 være blevet trukket fra tolden på 903 380 lire, således at sagsøger skulle have betalt 105 511 lire.

Men de italienske toldmyndigheder nedsatte m.u.b. med de 5,45 lire pr. kg, der var fastsat i forordning nr. 905/73, det vil sige ned til 41,25 lire pr. kg, eller 704 760 lire i alt. Fratrækkes disse 704 760 lire tolden på 903 380 lire, skal sagsøger betale 198 620 lire.

Forskellen mellem disse 198 620 lire og 105 511 lire er den første post af de i alt 320 729 lire, som sagsøger gør krav på.

Den 6. april 1973 vedtog Kommissionen forordning (EØF) nr. 974/73, der ændrede m.u.b. Denne forordning trådte i kraft på dagen for dens offentliggørelse i Tidende, som var den 12. april 1973. Forordningen skulle finde anvendelse fra 9. april 1973, men dette er uvæsentligt for den foreliggende sag, fordi den anden indførsel, som jeg allerede har nævnt, blev gennemført af sagsøger den 29. april 1973.

Den 12. april 1973 vedtog Kommissionen forordning (EØF) nr. 1013/73, der ændrede de beløb, hvormed m.u.b. skulle justeres i henhold til artikel 6 i forordning nr. 648/73. Denne forordning trådte også i kraft på dagen for dens offentliggørelse i Tidende, den 21. april 1973, og skulle også anvendes fra 9. april 1973. Men igen og af samme grund er det sidstnævnte led uvæsentligt i den foreliggende sag.

Som Domstolen vil huske, bestod sagsøgers anden indførsel af oksebag-

fjedringer fra Jugoslavien. Den eneste afgift på denne import var en værditold på 10 %. Den m.u.b., der var fastsat i forordning nr. 974/73, var på 135,41 lire pr. kg. Nedsættelsen af m.u.b. i henhold til forordning nr. 1013/73 var på 17,85 lire pr. kg.

Den samlede værdi af det af sagsøger importerede kød var på 14 619 000 lire. Tolden heraf udgjorde 1 461 900 lire.

Kødets totale vægt var 10 368 kg. M.u.b., 135,41 lire pr. kg, udgjorde 1 403 930 lire. Såfremt der ikke var blevet taget hensyn til den i forordning nr. 1031/73 fastsatte nedsættelse af m.u.b., skulle de 1 403 930 lire have været trukket fra de 1 461 900 lire, således at sagsøger skulle have betalt 57 970 lire.

De italienske toldmyndigheder nedsatte imidlertid m.u.b. med de 17,85 lire pr. kg, der var fastsat i forordning nr. 1013/73, dvs. til 117,56 lire pr. kg eller i alt 1 218 870 lire. Herefter skulle sagsøger betale 243 030 lire.

Forskellen mellem disse 243 030 lire og de 57 970 lire er den anden post i den samlede sum, som sagsøger kræver af Kommissionen i denne sag.

Den 30. maj 1973 vedtog Kommissionen forordning (EØF) nr. 1463/73. Den trådte i kraft den 4. juni 1973, som var dagen for dens offentliggørelse i De Europæiske Fællesskabers Tidende. Den blev ændret ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 1957/73 af 18. juli 1973, som blev offentliggjort i Tidende den 20. juli 1973 og trådte i kraft 3 dage senere.

Den således ændrede forordning nr. 1463/73 har betydning i to henseender.

For det første ophævede den forordning nr. 648/73 og trådte med visse ændringer i stedet for denne. Da sagsøger foretog den tredje indførsel, var den altså den væsentligste gældende kommissionsforordning til gennemførelse af Rådets forordning nr. 974/71.

For det andet henviste den udtrykkeligt, hvilket forordning nr. 648/73 ikke havde gjort, til forskellen mellem okse og kalv på den ene side og alle andre landbrugsprodukter på den anden side, hvilket i alle tilfælde ud fra Kommissionens synspunkt måtte føre til en forskellig behandling i relation til justeringerne af m.u.b.

Denne forskel bestod, så vidt jeg forstår, i det forhold, at afgiften på import fra tredjelande for okse og kalvs vedkommende var (eller under visse omstændigheder, inkluderede) en værditold, medens afgifterne på sådanne indførsler (for det meste skatter) af alle andre relevante produkter blev fastsat ved en henvisning til en vægtenhed eller lignende uden hensyn til værdien. Dette betød, at der ved andre produkter end oksekød og kalv ikke var nogen vanskelighed ved at beregne det beløb, hvormed et m.u.b. skulle nedsættes for at sikre, at det, i overensstemmelse med artikel 4 a (2) i forordning nr. 974/71, ikke oversteg afgiften på indførsel fra tredjelande. Da m.u.b. og denne afgift var fastsat efter de samme retningslinjer, var de umiddelbart sammenlignelige. For oksekød og kalv derimod vekslede tolden alt efter varernes værdi.

Dette rejste ingen problemer for indførslen fra tredjelande, da der for ethvert parti varer herfra skulle ansættes en værdi, og der skulle beregnes told. Men en sådan værdiansættelse eller beregning var ikke nødvendig i forbindelse med eksport til tredjelande eller — måske endnu mere væsentligt — i forbindelse med den interne fællesskabshandel. At kræve, at medlemsstaternes toldmyndigheder skulle værdiansætte ethvert parti varer i denne samhandel, blot for at se, om det var påkrævet at foretage justering, og i givet fald hvilken, af de m.u.b., der var anvendelige på det pågældende parti varer, ville have pålagt disse myndigheder en unødvendig byrde og have skabt helt uacceptable hindringer for handelen. Kommissionen konkluderede, at den eneste, omend ikke helt tilfredsstillende, løsning var, at beregne justeringerne af

m.u.b. ved oksekød og kalvekød på grundlag af en ensartet takst og som udgangspunkt for deres beregning ikke at tage den aktuelle værdi af varerne i hvert parti, men de »importpriser«, som Kommissionen beregnede i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 805/68. (Denne forordning indførte, som Domstolen vil huske, den fælles markedsordning for oksekød og kalvekød, og det blev i artikel 10 bestemt, hvordan »importpriserne« skulle beregnes på grundlag af »prisnoteringerne på de mest repræsentative markeder i tredjelande« og sammenlignes med Fællesskabets »orienteringspriser« for at afgøre, om der skulle lægges yderligere afgifter på indførsel fra tredjelande udover tolden). Kommissionen konkluderede endvidere, at der kunne indtræffe kunstige handelsudsving, medmindre de således beregnede ensartede justeringer af m.u.b. blev anvendt på alle transkationer med okse- og kalvekød, indbefattet indførsler fra tredjelande.

Dette ræsonnement var, så vidt jeg har forstået, blevet anvendt af Kommissionen ved fastsættelse af justeringer af m.u.b. i henhold til artikel 6 i forordning nr. 648/73. Det nye ved forordning nr. 1463/73 var, at dette ræsonnement udtrykkeligt blev formuleret her. En anden nyhed i forordning nr. 1463/73, der var i overensstemmelse med dette ræsonnement, var at overlade beregningen af justeringerne af m.u.b. for alle andre produkter end okse- og kalvekød til medlemsstaterne. Kommissionen skulle fra da af blot fastsætte de ensartede justeringer for handel med okse- og kalvekød.

Jeg tror ikke, at jeg behøver at tage Domstolens tid med at læse de relevante steder i præamblen til forordning nr. 1463/73. Den relevante gældende bestemmelse var artikel 5, der som ændret ved artikel 1 i forordning nr. 1957/73 lød som følger:

» 1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre overholdelsen af bestemmelserne i artikel 4 a, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 974/71 (EFT L 146 af 4. 6. 1973).

2. For så vidt angår oksekød, skal medlemsstaterne dog nedsætte de monetære udligningsbeløb med de beløb, som er meddelt dem med henblik herpå. Kommissionen fastsætter disse beløb på grundlag af importprisen beregnet i henhold til artikel 10, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 805/68 ...« (EFT L 200 af 20. 7. 1973).

Som jeg har nævnt, var den tredje indførsel, som denne sag drejer sig om, yderligere en indførsel af levende kvæg fra Ungarn, der blev gennemført af sagsøger den 10. august 1973. Her blev værditolden på 8 % anvendt. De i kommissionsforordningen (EØF) nr. 2102/73 af 31. juli 1973 fastsatte m.u.b. var på 136,78 lire pr. kg.

Den totale værdi af det importerede kvæg var 7 888 410 lire. Tolden heraf udgjorde 631 080 lire.

Kvægets totalvægt var 11 470 kg. Med 136,78 lire pr. kg udgjorde m.u.b. i alt 1 156 996 lire. Det oversteg således tolden, og hvis det ikke var blevet korrigeret, ville det efter artikel 4 a i forordning nr. 974/71 have medført, at importbelastningen var bortfaldet.

Det italienske toldmyndigheder gjorde imidlertid brug af en nedsættelse på 85,48 lire pr. kg, der var fastsat ved en kommissionsbeslutning af 30. juli 1973 (73/268/EØF) i henhold til artikel 5 i forordning (EØF) nr. 1463/73. Jeg mener, at det er tvivlsomt, om dette var korrekt, fordi de nedsættelser, der var fastsat ved denne kommissionsbeslutning, skulle anvendes på de m.u.b., fastsat i tidligere forordninger fra Kommissionen, som var ophævet ved forordning nr. 2102/73. Dette synspunkt er imidlertid ikke blevet fortfægtet af nogen af parterne.

Virkningen af at anvende denne nedsættelse på 85,48 lire pr. kg var et fald i m.u.b. fra 1 156 996 lire til 588 420 lire. Trækkes de 588 420 fra tolden på 631 080 lire, giver det et restbeløb på 42 660 lire, som sagsøger blev afkrævet.

De 42 660 lire er den tredje post i det totale beløb på 320 729 lire som sagsøger kræver af Kommissionen.

I sine skriftlige indlæg rejste Kommissionen det spørgsmål, om dette søgsmål kunne antages til realitetsbehandling men gjorde ikke formelt den påstand gældende, at det skulle afvises. Men som svar på en opfordring fra Domstolen om klargøring af dens stillingtagen til dette spørgsmål under den mundtlige retsforhandling, påstod Kommissionen søgsmålet afvist.

Til støtte for denne påstand fremførte den to argumenter: for det første at sagsøgers krav i virkeligheden var et krav om tilbagebetaling af beløb, som var blevet betalt for meget, og derfor et quasi-kontraktligt krav, der i relation til artikel 215 i traktaten burde anses for et kontraktligt krav; og for det andet at kravet angik Fællesskabets egne indtægter, som de er fastlagt i Rådets beslutning af 21. april 1970 (70/243 EKSF, EØF, Euratom), således at det i medfør af artikel 6 i denne beslutning og i overensstemmelse med Domstolens dom i sag 96/71 *Haegemann* mod *Kommissionen* (Recueil 1972, ss. 1014-1015), var et krav af den art, der skulle fremsættes for de kompetente retter i de medlemsstater, der var ansvarlige for opkrævningen af sådanne indtægter, i dette tilfælde Italien.

For mit eget vedkommende ville jeg ikke acceptere det første af disse argumenter. Jeg tror ikke, at quasi-kontrakter i nogle af vore landes nyere ret anses for at være en del af kontraktsretten. Tag f.eks. artikel 1370 i den franske Code Civil og opbygningen af Bog II i den tyske civilret BGB). I engelsk ret har kontrakter og quasi-kontrakter historisk fælles oprindelse i de gamle »assumpsit«-søgsmål, men de udgør idag vidt forskellige forgreninger af retten. Netop for at understrege deres forskellighed foretrækker de fleste nutidige sagkyndige at benævne det quasi-kontraktlige med betegnelsen »restitution«. Jeg kan ikke tro, at traktatens forfattere har ment, at »Fællesskabets ansvar i kontraktsforhold« i artikel 215, stk. 1 skulle omfatte ansvar for tilbagebetaling af beløb, der er betalt for meget, når der ikke foreligger nogen kontrakt.

Men jeg tror heller ikke, det er helt korrekt at afvise kravet blot på det grundlag, at det angår Fællesskabets egne indtægter. De beløb, der blev betalt af sagsøger i denne sag, blev betalt som told og på det pågældende tidspunkt (i 1973) var det kun en del af indtægterne fra de toldafgifter, der blev opkrævet af medlemsstaterne, som gik ind i fællesskabsbudgettet — se artikel 3 i Rådets beslutning af 21. april 1970. Det er rigtigt, at nedsættelsen af de m.u.b., som sagsøger klager over, i medfør af artikel 7 i forordning nr. 974/71 (som jeg har citeret), var medvirkende til at aflaste Den europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget. Men dette medførte snarere en nedsættelse af Fællesskabets udgifter end en forøgelse af dets såkaldt egne indtægter.

Ikke desto mindre er jeg af den opfattelse, at Kommissionen med rette hævder, at søgsmålet bør afvises. På en måde følger dette a fortiori af afgørelsen i *Haegemann*-sagen. I det omfang, de beløb, der blev indkrævet hos sagsøger som told, blev henført til Fællesskabet, er afgørelsen i denne sag relevant. For så vidt disse beløb blev tilbageholdt af den italienske statskasse, må ethvert ansvar for deres tilbagebetaling påhvile den italienske stat, selv om EUGFL i sidste instans rent faktisk er forpligtet til at holde den italienske stat skadesløs for ethvert ansvar af denne art.

Visse sager blev anført til støtte, hvor Domstolen anså en sagsøger som berettiget til at anlægge erstatningssag mod en fællesskabsinstitution i henhold til artikel 215, stk. 2 under henvisning til, at den pågældende havde lidt tab som følge af institutionens adfærd. Det var alle sager, hvor sagsøgers reelle klage gik ud på, at fællesskabsinstitutionen havde undladt at tillægge den pågældende ret til at modtage betaling.

I sagen 43/72 *Merkur* mod *Kommissionen,* Sml. 1973, s. 1055, klagede en tysk handlende således over, at Kommissionen for en bestemt periode havde undladt at fastsætte m.u.b. for produkter, der var fremstillet af byg, således at han ikke havde fået nogen m.u.b. i forbindelse med sin eksport af sådanne produkter i denne periode. Forskellen mellem et sådant krav og et krav som det i *Haegemann*-sagen om tilbagebetaling af et beløb, der er betalt til en medlemsstats myndigheder, og som hævdes at være for stort, blev fremhævet af generaladvokat Mayras, der understregede, at spørgsmålet om, hvorvidt en sag bør realitetsbehandles eller ej, må bedømmes ud fra de nedlagte påstandes art og genstand (Sml. 1973, s. 1080).

I sag 153/73 *Holtz og Willemsen* mod *Rådet og Kommissionen,* Sml. 1974, s. 675, klagede en tysk oliemøller over, at Kommissionen havde begrænset en bestemt form for støtte til italienske oliemøllere, og krævede som erstatning de beløb, han ville have modtaget, hvis denne støtte var blevet udstrakt til oliemøllere i hele Fællesskabet. I denne sag tilfaldt det generaladvokat Reischl at påpege forskellen mellem denne form for påstand og påstanden i Haegemann-sagen (Sml. 1974, s. 702).

I sag 74/74 *CNTA* mod *Kommissionen,* Sml. 1975, s. 533, anså Domstolen en fransk eksportør af oliefrø for berettiget til at anlægge sag mod Kommissionen i henhold til artikel 215, stk. 2, fordi denne havde undladt at indføje sådanne overgangsbestemmelser i en forordning, som afskaffede m.u.b. ved handel med sådanne frø, der kunne beskytte personer, der havde forpligtet sig til at foretage sådanne udførsler i forventningen om at modtage m.u.b.

Man kan ikke af disse autoritative retskilder udlede det generelle princip, der forfægtes af sagsøger, at enhver, der påstår at have lidt et tab på grund af en fællesskabsinstitutions påstået ulovlige handlemåde, kan sagsøge denne institution i henhold til artikel 215, stk. 2. For ikke blot Domstolens dom i *Haegemann*-sagen men også dens dom i sag 99/74, *Société des Grands Moulins des Antilles* mod *Kommissionen* (26. november 1975, endnu ikke offentliggjort), viser, at det ikke forholder sig således.

Efter min opfattelse var den rette vej for sagsøger at lægge sag an mod den italienske stat ved en italiensk ret, og i medfør af artikel 184 i traktaten at bestride gyldigheden af de retsakter fra Kommissionen, som der klages over, samt om nødvendigt overlade det til den pågældende ret at henvise dette spørgsmål til denne Domstol i henhold til artikel 177. Hermed overser jeg ikke, at det uønskelige i at fremkalde processer, der løber i rundkreds, kraftigt er fremhævet i *Merkur-, Holtz & Willemsen-* og *CNTA*-sagerne. Dette er åbenbart, men det giver efter min opfattelse ikke grundlag for at tilstå stridende parter inden for Fællesskabet en almindelig frihed til at søge det forkerte retsmiddel ved den forkerte Domstol. Her igen er det selvfølgelig *Haegemann*-sagen og *Grands Moulins des Antilles*-sagen, der kommer ind i billedet.

På trods af mit standpunkt med hensyn til søgsmålets afvisning finder jeg det alligevel rigtigt, at jeg giver udtryk for min mening om sagens realitet.

Der var det mærkelige forhold ved sagsøgers skriftlige indlæg, at de med undtagelse af en forbigående henvisning i påstanden til forordning nr. 648/73, udelukkende støttede sagsøgers krav på ugyldigheden af artikel 5 i forordning nr. 1463/73, der i virkeligheden kun var anvendelig på den sidste af de tre pågældende indførsler. Som svar på et spørgsmål fra Domstolen ved afslutningen af skriftvekslingen sagde sagsøger, at dette var sket af bekvemmelighedsgrunde, fordi forordning nr. 1463/73 var den seneste, og fordi dens detaljerede opregning klart viste Kommissionens ræsonnement.

Det væsentlige for sagsøger, sådan som det fremgik af skriftvekslingen, var, at Kommissionen ikke havde kompetence til at lovgive om nedsættelser af m.u.b., sådan som den havde gjort. Med henvisning til artiklerne 145 og 155 i traktaten fremførte sagsøger fire hovedargumenter til støtte for denne påstand.

For det første blev det anført, at en sådan lovgivning virkede stik imod selve hensigten med m.u.b., idet den forhindrede, at disse lige nøjagtigt udlignede forskellen mellem en national valutas officielle paritet og dens effektive kurs. Dette medførte en fordel for handlende i medlemsstater med en stærk valuta og en ulempe for dem med en svag valuta. Det forekommer mig, at dette argument går for vidt. Det er udtrykkeligt foreskrevet i artikel 4 a, stk. 2 i Rådets forordning nr. 974/71, hvis gyldighed sagsøger ikke anfægter, at m.u.b. nedsættes til det niveau, importafgifterne har ved indførsel fra tredjelande, idet m.u.b. ellers ville have været højere. Sagsøgers reelle klagepunkt går ud på, at Kommissionen for okse- og kalvekød har fastsat ensartede nedsættelser, fordi anvendelsen af den ensartede nedsættelse i tilfælde, hvor de importerede varer som ved de foreliggende tre indførsler er mere værd end »importprisen«, ud fra hvilken den pågældende ensartede nedsættelse er beregnet, ikke blot betyder, at m.u.b. sættes ned til importafgiftniveauet, men sættes lavere end dette. Hvor varerne omvendet er mindre værd end importprisen, kan anvendelsen af den ensartede nedsættelse føre til m.u.b., der er højere end importafgiften.

Sagsøgerens andet argument er, at der er forskel på at trække m.u.b. fra importafgiften, hvilket er det artikel 4 a foreskriver, og at foretage fradrag i m.u.b., således som Kommissionen lovgav om. Det er korrekt. Men det er en uvæsentlig forskel, når den eneste virkning af at foretage et fradrag i m.u.b. er at nedsætte det til importafgiftens niveau. Her vedrører sagsøgers reelle klagepunkt atter de ensartede nedsættelser, som kan gå længere ned (eller ikke så langt ned) end denne.

Sagsøgers tredje argument vedrører selve sagens kerne. Det går ud på, at ensartede nedsættelser er uforenelige med artikel 4 a. Sagsøger påstår, at Kommissionen for alle indførsler fra tredjelande burde have overladt det til toldmyndighederne i medlemsstaterne at anvende denne bestemmelse på ethvert vareparti, altså skulle have overladt det til dem at trække det gældende m.u.b. fra de gældende toldafgifter for dette parti. Over for Kommissionens indvending, at dette ville betyde, at man enten kun foreskrev ensartede nedsættelser for andre transaktioner end indførsler fra tredjelande, således at de faktiske m.u.b. for sådanne indførsler ville være forskellige fra dem, der gjaldt ved andre transaktioner, eller at man krævede, at tolmyndighederne skulle beregne værdien af de i sådanne transaktioner indeholdte varer, har sagsøger to svar.

For det første anfører sagsøger, at artikel 4 a, stk. 2, der foreskriver, at »I samhandelen mellem medlemsstaterne og med trejdelande kan de ..... gældende udligningsbeløb ikke være højere end indførselsomkostningerne ved indførsel fra tredjelande«, for så vidt angår samhandelen mellem medlemsstater eller eksport til tredjelande kun skal anvendes på transaktioner med varer, der klart er blevet indført fra tredjelande. Anbringendet går med andre ord på, at artikel 4 a, stk. 2 ikke kan anvendes, hvor varerne stammer fra Fællesskabet og ej heller, så vidt jeg forstår, i det tilfælde, hvor varer med oprindelse i tredjelande har mistet deres identitet (gennem forarbejdning eller på anden vis) siden deres oprindelige indførsel fra et tredjeland. Det forekommer mig, at dette forslag må tilbagevises. Meningen med artikel 4 a, stk. 2 er efter min opfattelse klart, at det samlede afgiftsbeløb på produkter, der er indført fra tredjelande, skal være den øverste grænse for alle m.u.b. i lande, der har devalueret.

Subsidiært hævder sagsøger, at det er toldmyndighedernes opgave at værdiansætte varer, som passerer grænserne, og at de under alle omstændigheder skal gøre det for at beregne momsen. Umiddelbart var

jeg slået at dette synspunkt om momsen. Det forekom mig at være holdbart, at såfremt varer, der blev udført til tredjelande, og varer, der blev indført fra eller udført til andre medlemsstater, alligevel skulle værdiansættes af moms-hensyn, så faldt Kommissionens synspunkt til jorden. Men hvis vi et øjeblik ser bort fra spørgsmålet om, hvorvidt sådanne varer faktisk skal værdiansættes i Italien, et spørgsmål, hvor svaret ikke er helt sikkert, tror jeg, at Kommissionen senere på dagen imødegik dette synspunkt overbevisende ved forklaringen om, at varer med oprindelse i Fællesskabet eller i fri omsætning i medlemsstaterne, på grund af fællesskabspræferencen har en højere markedsværdi end reelt identiske varer, der er indført fra tredjelande, således at, hvis det lige skulle sammenlignes med det lige, skulle der på de førstnævnte anvendes en vurderingsmetode, der er forskellig fra nogen af dem, der anvendes til beregning af momsen, til fastsættelse af det afgiftsbeløb, der skulle have været pålagt, hvis de var indført fra et tredjeland.

Til støtte for sit fjerde argument henviste sagsøger ikke blot til artiklerne 145 og 155 i traktaten, men også til artikel 162. Men sidstnævnte artikel, der blev ophævet ved artikel 19 i fusionstraktaten og erstattet af artiklerne 15 og 16 i denne traktat, forekommer mig at være meget fjernt fra det væsentlige i denne sag.

Sagsøgers fjerde argument går ud på, at bestemmelserne i artikel 5 i forordning nr. 1463/73 indebar en sådan afvigelse fra bestemmelserne i artikel 4 a i forordning nr. 974/71, at de kunne vedtages af Rådet selv. Sagsøger henviser i den forbindelse til andet afsnit i artikel 4 a, stk. 2, hvorved Rådet forbeholdt sig beføjelse til »i visse undtagelsestilfælde [at] bestemme, at 1. led ikke finder anvendelse«. Jeg mener også, at dette argument bør forkastes. Ved at foreskrive og fastlægge de ensartede nedsættelser af m.u.b. for okse- og kalvekød, har Kommissionen ikke fraveget bestemmelserne i artikel 4 a og har ikke besluttet, at nogen af dem ikke skulle være anvendelige. Den søgte at gennemføre disse bestemmelser på en måde, der inden for rammerne af det administrativt mulige, forekom den at være det mindst uhensigtsmæssige. Det forekommer mig ganske at falde inden for rammerne af de beføjelser, der var tillagt Kommissionen ved artikel 6 i forordning nr. 974/71 – jf. herved Domstolens dom i sag 154/73, *Becher* mod *Hauptzollamt Emden*, Sml. 1974, s. 19. Denne sag tjener for øvrigt til at minde om, at m.u.b. nødvendigvis må være ensartede beløb, fordi det ikke er praktisk muligt at fastsætte dem ved en henvisning til den pris, der faktisk betales i henhold til den enkelte indførsels- eller udførselskontrakt. Der kan næppe være noget fundamentalt forkert i at foretage ensartede justeringer af i sig selv ensartede beløb.

Så meget om de af sagsøger under proceduren fremsatte argumenter. Under domsforhandlingen rejste sagsøgers advokat spørgsmålet om den tilbagevirkende kraft af de forordninger fra Kommissionen, der skulle anvendes på den første og anden indførsel.

Som jeg har vist, opstår dette spørgsmål ikke for den anden indførsel: de forordninger, der fastsætter der m.u.b., der skal anvendes på denne indførsel og justeringerne heraf (forordningerne nr. 974/73 og 1031/73), havde delvis tilbagevirkende kraft, men ikke i et sådant omfang, at det fik betydning for denne indførsel.

Synspunktet om den tilbagevirkende kraft kunne derfor kun rejses i forbindelse med den første indførsel. Men her mener jeg, at sagsøger rejste det for sent. Domstolens procesreglement, navnlig artiklerne 38, stk. 1 litra c, 41 og 42, kræver, at de søgsmålsgrunde, som en påstand er baseret på, anføres, og tillader efter min opfattelse ikke, at der fremsættes et nyt anbringende under den mundtlige retsforhandling. Grunden hertil er, at fremdragelsen af et nyt anbringende under den mundtlige retsforhandling kan komme bag på sagsøgte, der ikke er forberedt på at skulle behandle det. Den foreliggende sag illustrerer dette. De forordninger med

tilbagevirkende kraft, der fandt anvendelse på den første indførsel, omfattede forordning nr. 649/73 om fastsættelse af m.u.b. SÅ vidt vi ved, kan det efter denne forordning fastsatte m.u.b., selv om det var nedsat gennem de justeringer, der var foreskrevet i forordning nr. 905/73, have været større end det m.u.b., der tidligere gjaldt, således at sagsøger alt i alt ikke behøver at have lidt noget tab ved anvendelsen af lovgivningen med tilbagevirkende kraft. Men Kommissionen, der ikke var blevet gjort bekendt med noget i den retning, havde ikke lejlighed til at undersøge denne mulighed. Jeg skylder imidlertid sagsøgers advokat at sige, at han som svar på et spørgsmål fra mig indrømmede, at han ikke kunne påberåbe sig den tilbagevirkende kraft, hvis det var rigtigt, at han først havde rejst det under domsforhandlingen. Hans påstand var, at det skulle fremgå indirekte af hans procedure. Men jeg finder ingen henvisning til det her, ej heller indirekte.

Jeg er følgelig af den opfattelse, at sagen bør afvises.